

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0409/791

กรมการกงสุล
๑๐

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนันทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

21 กุมภาพันธ์ 2548

ส่งถึง 1177

22 ก.พ. 2548

1459

ฉบับ 1/134

22 ก.พ. 2548

เรื่อง การดำเนินการกับโรงสีและทำข้าวที่มีพฤติกรรมกระทำความผิด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489

ด้วย คณะกรรมการนโยบายข้าว (กนช.) ได้มีมติเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2548 เห็นชอบให้มีการดำเนินการกับผู้ประกอบการโรงสีที่มีพฤติกรรมเอารัดเอาเปรียบเกษตรกรในการชั่งน้ำหนัก การวัดความชื้น และการหักสิ่งเจือปน รวมทั้งการนำข้าวชนิดอื่นมาปลอมปนกับข้าวเปลือกหอมมะลิ โดยขอให้พิจารณาข้อกฎหมายที่จะไม่ต่ออายุหนังสืออนุญาตผู้ประกอบการค้าข้าวให้ผู้ประกอบการที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดเช่นนั้นได้หรือไม่เพียงใด

เพื่อดำเนินการดั่งนัยมติ กนช. ดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 (คณะกรรมการ ป.ก.ช.) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2548 เพื่อพิจารณากำหนดประเภทของผู้ประกอบการค้าข้าวและให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาต โดย

1.1 ให้เพิ่มประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวจากเดิมที่กำหนดไว้ 7 ประเภท (ค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ สีข้าว ซื้อขายโดยมียุ้งฉาง ขายส่ง ขายปลีก เรือข้าว และค้าแร่) เพิ่มเป็น 8 ประเภท โดยเพิ่มเติม ทำข้าว เป็นประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวอีก 1 ประเภท และกำหนดความหมายของผู้ประกอบการค้าข้าวประเภท ทำข้าว ได้แก่ ผู้ทำการค้าข้าวที่มีสถานที่จัดไว้เพื่อทำการค้าข้าวและให้รวมถึงตลาดกลางข้าวเปลือกด้วย พร้อมทั้งกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภททำข้าวต้องขออนุญาตผู้ประกอบการค้าข้าวเพิ่มเติมจากเดิมที่กำหนดเพียง 3 ประเภท คือ ค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ สีข้าว และขายส่ง

1.2 กำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทสีข้าวและทำข้าวต้องปฏิบัติดังนี้ 1) ใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นที่มีคำรับรองจากกรมการค้าภายใน ตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด 2) ไม่เอารัดเอาเปรียบเกษตรกรในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การหักลดน้ำหนักความชื้น และการหักสิ่งเจือปน 3) ไม่ปลอมปนข้าว และ 4) ปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการค้าข้าว โดยเคร่งครัด

1.3 กำหนดระยะเวลาในการเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวแก่ผู้ค้าข้าวประเภทสีข้าวและทำข้าวที่กระทำความผิดครั้งแรกให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวไม่เกิน 6 เดือน และครั้งที่สองให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวไม่เกิน 2 ปี โดยให้พิจารณาตามความหนักเบาของการกระทำความผิด กรณีจะเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวของผู้ประกอบการรายใด ขอให้นำเสนอคณะกรรมการ ป.ก.ช. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

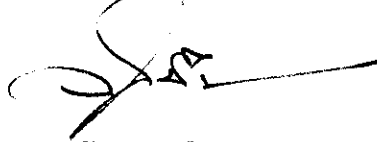
การกำหนดประเภทของผู้ประกอบการค้าข้าวและให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตเพิ่มเติม รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทสีข้าวและทำข้าวต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ ป.ก.ช. ดังข้างต้น จะมีผลให้โรงสีและทำข้าว ซึ่งจะต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการค้าข้าวกับกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ตาม 1.2 และหากโรงสีหรือทำข้าวปฏิบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่วางไว้จะสามารถเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการรายนั้นไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ตามระยะเวลาที่ถูกเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าว

2. การดำเนินการดูแลให้ความเป็นธรรมกับเกษตรกร โดยได้มีหนังสือขอความร่วมมือจังหวัดกำกับดูแลให้ความเป็นธรรมในการจำหน่ายและ/หรือซื้อขายข้าวเปลือกของเกษตรกร โดยให้สอดส่องดูแลพฤติกรรมของโรงสีและหากโรงสีมีพฤติกรรมเอารัดเอาเปรียบเกษตรกร ขอให้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายโดยเคร่งครัด ทั้งนี้กระทรวงพาณิชย์ได้เข้มงวดกวดขันมิให้มีการเอารัดเอาเปรียบเกษตรกรในการจำหน่ายและ/หรือซื้อขายข้าวเปลือกของเกษตรกรตลอดมา โดยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2547 ถึงมกราคม 2548 ได้ตรวจสอบโรงสีและสถานที่รับซื้อสินค้าเกษตร จำนวน 2,137 ราย เครื่องชั่ง 2,240 เครื่อง เครื่องถูกต้อง 2,032 เครื่อง เครื่องผิดตามสภาพการใช้งานไม่ได้มีเจตนาทุจริตได้ดำเนินการผูกบัตรห้ามใช้และสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง 207 เครื่อง เครื่องผิดมีเจตนาทุจริต 1 เครื่อง ซึ่งได้ส่งเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีแล้ว

ทั้งนี้ เชื่อมั่นว่าเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการค้าข้าวที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ตามผลการประชุมคณะกรรมการ ป.ก.ช. ตาม 1 แล้ว จะช่วยให้การเอารัดเอาเปรียบเกษตรกรของโรงสีและทำข้าว ลดน้อยลง เพราะการเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวจะมีผลให้โรงสีและทำข้าวต้องยุติการดำเนินธุรกิจ ซึ่งเป็นบทลงโทษที่รุนแรงมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิटना เมืองสุข)

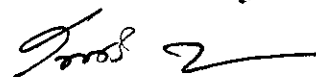
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร./โทรสาร 0-2547-5502

๑๐/๑๓
คปป ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 22 ก.พ. 2548 ลงมติว่า
ทราบ

จัดอยู่ในประเภทเรื่องฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดย...

(นางจอมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489
ครั้งที่ 1/2548

วันจันทร์ที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2548 เวลา 10.00 น.

ณ ห้องประชุม 30413 ชั้น 4 กระทรวงพาณิชย์

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติดังนี้:-

1. การกำหนดประเภทของผู้ประกอบการค้าข้าวและให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาต

1.1 เห็นชอบให้เพิ่มประเภทผู้ประกอบการค้าข้าวจากเดิมที่กำหนดไว้ 7 ประเภท เป็น 8 ประเภท โดยเพิ่มเติมทำข้าว เป็นประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว อีก 1 ประเภท และแก้ไขความหมายของผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทอื่นๆ โดยกำหนดให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภททำข้าวต้องขออนุญาตประกอบการค้าข้าวเพิ่มเติม (เดิมกำหนดไว้ 3 ประเภท) ทั้งนี้ ให้กำหนดความหมายผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทอื่นๆ และทำข้าว ดังนี้

(1) ประเภทผู้ส่งออก ได้แก่ ผู้ทำการค้าข้าวที่มีสถานที่เก็บข้าวไม่ว่าจะเป็นของตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งบรรจุข้าวเปลือกได้ไม่น้อยกว่าห้าเมตริกตัน หรือข้าวอย่างอื่นรวมกันไม่น้อยกว่าสองเมตริกตัน

(2) ประเภททำข้าว ได้แก่ ผู้ทำการค้าข้าวที่มีสถานที่จัดไว้เพื่อทำการค้าข้าวและให้รวมถึงตลาดกลางข้าวเปลือกด้วย

1.2 เห็นชอบการกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าว ประเภทสีข้าว และทำข้าว ต้องปฏิบัติดังนี้:-

(1) ใช้เครื่องชั่งและเครื่องวัดความชื้นที่มีคำรับรองจากกรมการค้าภายในตามกฎหมายว่าด้วยมาตราชั่งตวงวัด

(2) ไม่เอาเปรียบเกษตรกรในการซื้อขาย การชั่งน้ำหนัก การหักลดน้ำหนักความชื้น และการหักสิ่งเจือปน

(3) ไม่ปลอมปนข้าว

(4) ปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบของทางราชการ เกี่ยวกับการค้าข้าวโดยเคร่งครัด

1.3 เห็นชอบให้กำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทค้าข้าวส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ เฉพาะประเทศที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต คือส่งข้าวสารไปจำหน่ายเฉพาะประเทศที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย จากเดิมมีมูลค่าการส่งออกไม่เกินวันละ 500,000 บาท ให้ปรับเพิ่มเป็น ไม่เกินวันละ 1,000,000 บาท

1.4 เห็นชอบการกำหนดระยะเวลาในการเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวแก่ผู้ค้าข้าวประเภทสีข้าว และทำข้าว ที่กระทำความผิดครั้งแรกให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวไม่เกิน 6 เดือน และครั้งที่สองให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวไม่เกิน 2 ปี โดยให้พิจารณาตามความหนักเบาของการกระทำความผิด

กรณีจะเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวของผู้ประกอบการรายใด ขอให้นำเสนอคณะกรรมการ ป.ก.ช. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

1.5 มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาทบทวนและประมวลประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช 2489 ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและยกร่างใหม่ให้เป็นไปตามมติข้างต้นเพื่อความสะดวกกับผู้ต้องปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาปรับปรุงการขออนุญาตประกอบการค้าข้าวประเภทสีข้าว และทำข้าวเพิ่มเติม เพื่อให้การเพิกถอนหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวมีผลทางปฏิบัติอย่างแท้จริง ทั้งนี้ให้เวียนแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ก.ช. พิจารณาให้ความเห็นชอบและแจ้งกลับฝ่ายเลขานุการภายใน 3 วัน ก่อนดำเนินการต่อไป

2. ทบทวนการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

เห็นชอบการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และมอบอำนาจปฏิบัติการ ดังนี้

2.1 ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป สังกัดกรมการค้าภายใน ให้มีอำนาจหน้าที่เข้าไปในสถานที่หรือเคหะสถานของบุคคลใด เพื่อตรวจข้าว ใบรับในการขายข้าวหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าวและเอกสารอื่นๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวได้ทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

2.2 รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด นายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ปลัดอำเภอ ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนสามัญระดับ 3 ขึ้นไป ประจำสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่เข้าไปในสถานที่หรือเคหะสถานของบุคคลใด เพื่อตรวจข้าว ใบรับในการขายข้าวหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าวและเอกสารอื่นๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวได้เฉพาะในเขตรับผิดชอบ

2.3 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร และหัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัดให้มีอำนาจหน้าที่ออกหนังสืออนุญาตและต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และหนังสืออนุญาตอื่นๆ ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด แล้วแต่กรณี

2.4 อธิบดีกรมการค้าภายใน และผู้ว่าราชการจังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่เพิกถอนหนังสืออนุญาตและหนังสืออนุญาตอื่นๆ กรณีผู้ประกอบการฝ่าฝืนเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี เพื่อให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ก.ช. ได้ให้ความเห็นชอบไว้

กรมการค้าภายใน
ฝ่ายเลขานุการ
มกราคม 2548